

8 NOV. 1953

No. : 205542
Bijl. :

Betr. : C.P.N.-actie rondom
de HOLLAND-NAUTIC

G E H E I M

Betreffende de door de C.P.N. en de E.V.C. ontwikkelde activiteit i.v.m. de dreigende opheffing van de N.V. HOLLAND-NAUTIC, Scheepsbouw- en Metaalindustrie te Haarlem, moge ik Uwe Excellentie het volgende berichten.

De C.P.N. koestert, n.a.v. het feit dat op 25 November 1953 door de voorlopige bewindvoerders en de directie van de N.V. HOLLAND-NAUTIC is besloten 150 man van het personeel per 28 November '53 ontslag aan te zeggen, plannen om te bewerkstelligen dat het bedrijf door de arbeiders zal worden bezet. Reeds in begin November '53 werd door Berend BLOKZIJL en J. BUSSINK aan een tweetal communisten, leden van een delegatie uit de arbeiders van het bedrijf, de richtlijn gegeven, dat als er ontslagen zouden vallen getracht moest worden de arbeiders de fabriek te doen bezetten.

Ook in een op 9 November '53 gehouden buitengewone vergadering van het C.P.N.-district Kennemerland, waar o.m. Bertus BRANDSEN, de secretaris van de E.V.C. aanwezig was, en tijdens een bespreking op 18 November '53, waaraan vermelde delegatielieden tezamen met Henk GORTZAK, S. BARUCH en H. NOOTER deelnamen, werd de gedachte van een bezetting van het bedrijf wederom naar voren gebracht.

De publicatie in "De Waarheid" van 19 November '53 omtrent de succesvolle bezetting van een fabriek door Italiaanse arbeiders in Florence, welke publicatie was afgedrukt naast een verslag van de interpellatie van het Haarlemse C.P.N.-raadslid HENNEVELT over de situatie bij de HOLLAND-NAUTIC, had mede de bedoeling om de arbeiders bij dit bedrijf op de mogelijkheid van een dergelijke actie opmerkzaam te maken.

Voor zover bekend kwam in C.P.N.- of in E.V.C.-besprekingen na 18 November '53 de kwestie van een bezetting van de HOLLAND-NAUTIC door de arbeiders niet ter sprake. Mogelijk achtte de C.P.N. deze kwestie niet van de eerste orde omdat men in de veronderstelling verkeerde, dat pas op 1 Februari 1954 zou worden beslist omtrent al of niet voortzetting van het bedrijf en aldus meende, dat ontslagen op korte termijn niet dreigden.

Door de

-2-

Aan Zijne Excellentie
de Minister van Binnenlandse Zaken,
Ministerie van Binnenlandse Zaken,
te
'S-GRAVENHAGE

G E H E I M

Door de eerderevermelde beslissing van de directie van de HOLLAND-NAUTIC inzake het ontslag van 150 man personeel is de aangelegenheid van een bezetting van het bedrijf thans in een acuut stadium getreden. Henk GORTZAK en H.NOOTER hebben op de avond van 25 November '53 aan de reeds eerder aangeduide communistische delegatieleden te kennen gegeven, dat zij een bezetting van het bedrijf van de N.V.HOLLAND-NAUTIC wensten, al was het maar door vijftig man, omdat van ver over de grenzen de ogen op dit bedrijf gevestigd zijn. Het is dzz. nog niet bekend hoe de C.P.N. denkt de bezetting van de HOLLAND-NAUTIC te verwezenlijken en in hoeverre de arbeiders van dit bedrijf geneigd zullen zijn aan een dergelijke actie deel te nemen.

Het is echter niet onwaarschijnlijk dat, waar bij de opheffing van de HOLLAND-NAUTIC de levensbelangen van 500 arbeiders betrokken zijn en de communistische partij stelt te streven naar een volledig behoud van de werkgelegenheid bij dit bedrijf, de C.P.N.-agitatie in brede kring weerklank zal vinden. In dit verband moge er op worden gewezen dat op 14 November '53, mede tengevolge van de C.P.N.-E.V.C.-agitatie circa 200 arbeiders bij wijze van symbolische bezetting na afloop van de werktijd ongeveer tien minuten in de werkplaatsen achter bleven om daarmee in den lande algemeen de aandacht op de kwestie HOLLAND-NAUTIC te vestigen.

Naar verluidt heeft de directie van de N.V.HOLLAND-NAUTIC te kennen gegeven niet voornemens te zijn bij een eventuele bezetting van het bedrijf de arbeiders iets in de weg te leggen, tenzij deze zouden overgaan tot vernielingen.

Wat de sociale en economische achtergrond van de dreigende opheffing van het bedrijf der N.V.HOLLAND-NAUTIC betreft moge ik Uwe Excellentie mededelen te hebben vernomen, dat zowel van de zijde der directie als van de zijde der arbeiders stappen werden ondernomen bij het Ministerie van Economische Zaken teneinde het Hoofd van het Bureau Industrialisatie op de hoogte te brengen van de bij liquidatie te verwachten vermindering der werkgelegenheid.

Een doordruk van dit schrijven werd ter kennisneming gezonden aan Z.E.de Minister-President, alsmede aan Uw ambtgenoten de Minister van Economische Zaken en de Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid.

✓ HET HOOFD VAN DE DIENST

w.g. Mr.H.W.Felderhof

FA 604/28 D

MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN

Steeds één zaak in een brief behandelen

Aan: De Heer Minister-President.

Vervolg

Uw brief van: de B.V.D. van 28 Nov. '53
no. 205542.

Afd. Kabinet Nr. U 14782.

'S-GRAVENHAGE, 10 December 19 53

Onderwerp: C.P.N. actie rondom de
Holland-Nautic.

- G E H E I M -

Met betrekking tot de C.P.N. activiteit rondom de Holland-Nautic te Haarlem werd mij gerapporteerd, dat door de Hoofdcommissaris van Politie van Haarlem heden ten departemente het volgende werd medegedeeld:

"Op een gisteravond (8 December 1953) gehouden vergadering van werknemers van de Holland-Nautic, belegd in verband met het morgenavond (10 December 1953) ingaande ontslag van + 70 arbeiders, werd ook de kwestie van het bezetten van het bedrijf door de werknemers ter sprake gebracht. In de mening van deze werknemers treedt een steeds sterker wordende kentering in. Velen beginnen voor een bezetting van het bedrijf weinig meer te voelen. Er blijft echter nog een stroming, welke een bezetting van het bedrijf een geslaagde operatie zou vinden.

Bij de leiding van het bedrijf blijft de opvatting overheersen, dat een bezetting van het bedrijf niet moet worden tegengegaan. Eerst als sabotagehandelingen zouden worden verricht, zouden maatregelen tot ontruiming moeten worden getroffen. Of tot bezetting wordt overgegaan, zal Donderdagmiddag moeten blijken, hoewel de mogelijkheid niet is uitgesloten, dat men 24 uur eerder dus hedenmiddag met deze actie zou beginnen.

De Politie beschikt over uitstekende bronnen en wordt volledig op de hoogte gehouden van de stand van zaken. Ook de burgemeester, Commissaris der Koningin en Procureur-Generaal zijn van de zaak volledig op de hoogte.

De Hoofdcommissaris deelde voorts mede, dat er bij Uw ambtgenoten van Sociale en Economische Zaken plannen schenen te bestaan, een groot bedrijf b.v. Wilton-Fijenoord voor overname van de Holland-Nautic te interesseren, om

- eventueel -

Bijlage(n):

Men gelieve bij het antwoord nauwkeurig het onderwerp, de dagtekening en het nummer van dit schrijven te vermelden

eventueel met Regeringssteun de zaak verder door te laten werken, aangezien er voldoende orders in portefeuilles waren. Aldus zou de arbeidsvrede aldaar verzekerd blijven ".

DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN,

Voor de Minister,
DE SECRETARIS-GENERAAL,

Ulsen,